

⁴²⁾ Dit werk verscheen in 1759.

Eene goede uitgave, welke hier ook gebruikt wordt, is die, welke met eene breede inleiding van Dugald Stewart in 1892 te Londen bij George Bell and Sons uitkwam.

Zooals men weet verscheen de *Wealth of nations* in 1776.

⁴³⁾ De Duitse editie van Arnold Ruge (Heidelberg en Leipzig, 4^e druk, 1870) staat te mijner beschikking. Men leze deel II, blz. 421 en vlgg.

⁴⁴⁾ Slechts de voornaamste vinden hier vermelding: Dr. Wilhelm Hasbach, *Untersuchungen über Adam Smith und die Entwicklung der Politischen Ökonomie*, Leipzig, 1891; Albert Delatour, *Adam Smith sa vie, ses travaux, ses doctrines*, Parijs, 1886. Voor het hier besproken punt is vooral van belang Richard Zeyss, *Adam Smith und der Eigennutz*, Tübingen, 1889. Rijk aan levensbijzonderheden is John Rae, *Life of Adam Smith*, Londen, 1895. De resultaten van al deze onderzoekingen zijn zeer gelukkig verwerkt in het jongste geschiedboek der economie, nl. Hector Denis, *Histoire des systèmes économiques et socialistes*, deel I, 1904. Men leze blz. 202 en vlgg.

Ten onzent bestaat eene dissertatie van J. F. D. Baert, *Adam Smith en zijn onderzoek naar den rijkdom der volken*, Leiden, 1858, die echter omtrent de meest betwiste punten geene opheldering geeft

⁴⁵⁾ *Lectures on justice, police, revenue and arms delivered in the University of Glasgow by Adam Smith, reported by a student in 1763 and edited with an introduction and notes*, Oxford, 1896.

Opmerkelijk is, dat men op blz. 169 bijna dezelfde woorden vindt als de uit de *Wealth of nations* aangehaalde. Men leest hier: „Man, in the same manner, works on the self love of his fellows, by setting before them a sufficient temptation to get what he wants. The language of this disposition is „Give me what I want, and you shall have what you want.” It is not from benevolence, as the dogs, but from self love that man expects anything. The brewer and the baker serve us not from benevolence, but from self love”.

⁴⁶⁾ Men zie hiervoor: Mr. J. A. Levy, *Engelsch „Kathedersocialisme”*, blz. 61 en vlgg.; Karl Knies, *Die politische Oekonomie von geschichtlichen Standpuncte*, Brunswijk, 1883, blz. 223 en vlgg.; Schmoller,